

Girona , Regió Sanitària
els accessos vasculars en hemodiàlisi

**15 è Curs de Formació Continuada
de la Societat Catalana de Nefrologia
Barcelona 19 de novembre de 2009**

L'any 2008 i en l'àmbit de les reunions de coordinació dels diferents proveïdors d'assistència nefrològica de la Regió Sanitària de Girona es decidí recollir una sèrie de dades respecte al tractament renal substitutiu a la Regió

La mecànica és , fer un tall trasversal , recollir i comparar les dades amb els estàndards recomanats per les diferents guies , analitzar els millors resultats dels diferents Centres , amb la finalitat d'aplicar-ho a la resta i establir uns objectius dels quals es farà un seguiment periòdic , elaborant així un Pla de Qualitat respecte al tractament substitutiu de la funció renal de la Regió Sanitària de Girona

S'han realitzat revisions respecte a :

Tractament de l'anèmia

Metabolisme òssi- mineral

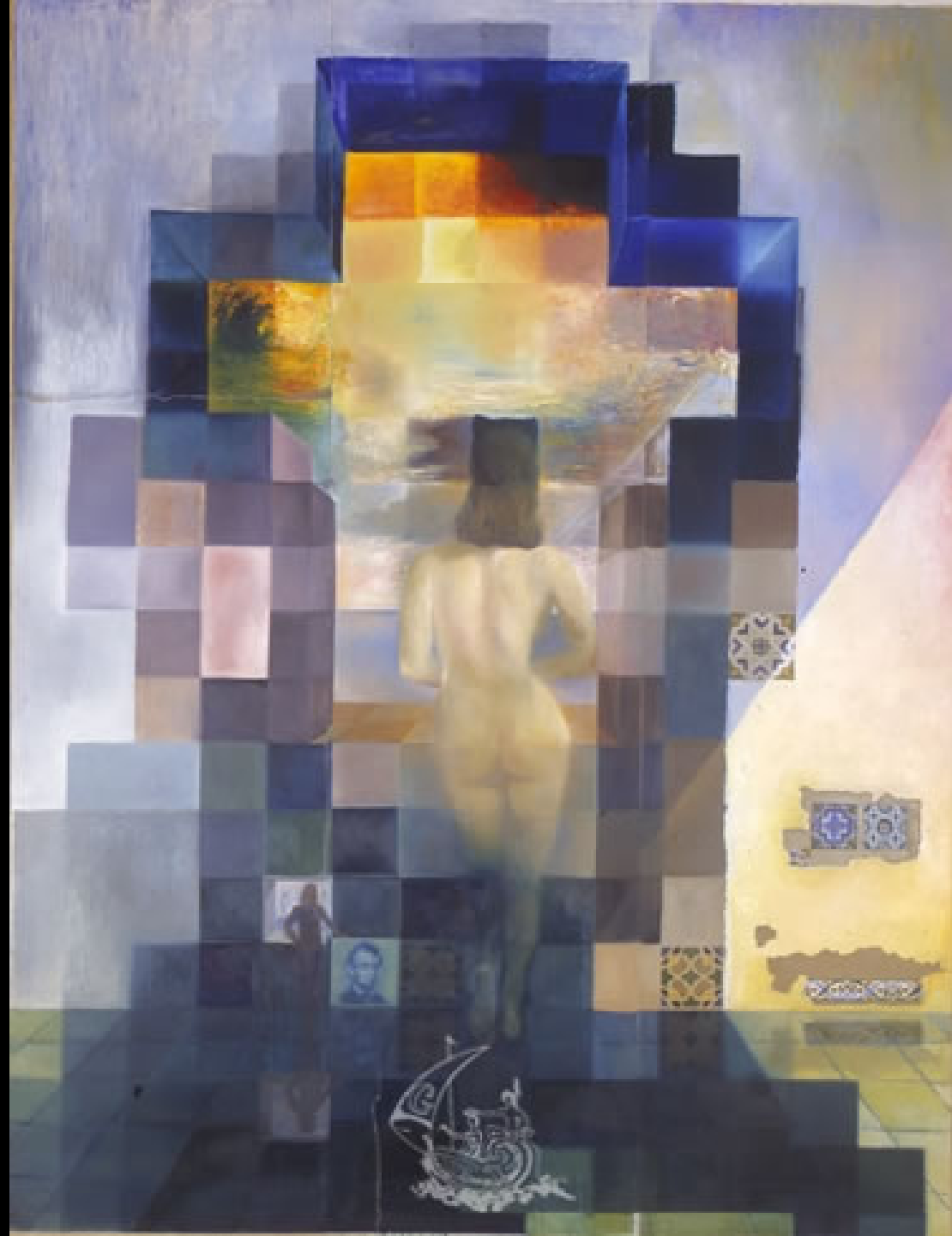
Nutrició

Accessos vasculars

Dosi de diàlisi

Diàlisi Peritoneal

Es presenten les dades de la darrera revisió respecte als accessos vasculars

“Luchar con un gran ejercito bajo tu mando , no es diferente a luchar con un ejercito pequeño sólo es cuestion de instituir indicaciones i señales”

Sun –Tzu , el arte de la guerra , entre 400 y 320 a. C , ed. Obelisco , p; 29

Situació dels accessos vasculars a la Regió Sanitària de Girona

Mètode: Es realitza un tall transversal , amb la finalitat de recollir les dades que ens permetin valorar el grau d'acompliment de les recomanacions de les guies al respecte dels accessos vasculars , en pacients amb insuficiència renal grau V i en tractament mitjançant hemodiàlisi a la Regió Sanitària de Girona.

Hospital de Figueres

Clínica Girona

Hospital Josep Trueta

Hospital de Palamós

Població

Comarca	Població
Gironès	175.148
La Selva	164.646
Alt Empordà	135.413
Baix Empordà	130.738
Garrotxa	54.437
Pla de l'estany	29.645
TOTAL	690.027
Ripollès	26.831
Cardanya	18.658
Total	45.489

Població

Prevalença de pacients tractats mitjançant hemodiàlisi

418,8 p.m.p. any 2008

Centres participants i dades demogràfiques

2008	Nº Pacients	%	% Dones	% Homes
Centre 1	153	52,9	45,8	54,2
Centre 2	52	17,9	36,5	63,5
Centre 3	49	16,9	32,7	67,3
Centre 4	35	12,1	34,3	65,7
Total	289	100	40,5	59,5

2009	Nº Pacients	%	% Dones	% Homes
Centre 1	168	54,9	45,2	54,8
Centre 2	47	15,4	31,9	68,1
Centre 3	53	17,3	28,3	71,7
Centre 4	38	12,4	31,6	68,4
Total	306	100	38,6	61,4

Accès vascular per Centre

2008	Pacients	%
FAVi	224	77,5
Pròtesi	24	8,3
FAVi + Pròtesi	248	85,8
Catèter permanent	34	11,8
Catèter Temporal	7	2,4

2009 (%)	FAVi	Protesi	FAVi+ Prot	Cat. No Tun.	Cat. Tun.
Centre 1	76,6	9,6	86,2	0,6	13,2
Centre 2	74,5	12,8	87,3	0	12,8
Centre 3	79,2	1,9	81,1	1,9	17
Centre 4	68,4	2,6	71	0	28,9
Total	75,7	7,9	83,6	0,7	15,7

Diabetis

2008	Diabètics	%
Centre 1	33	21,6
Centre 2	8	15,4
Centre 3	15	30,6
Centre 4	14	40
Total	70	24,2

2009	Diabètics	%
Centre 1	46	27,3
Centre 2	15	31,9
Centre 3	19	35,8
Centre 4	13	34,2
Total	93	30,3

Diabetis i accés vascular

2008 (%)	Natiu	Protèsic	No tunelitzat	Tunelitzat
Diabetes	64,3	11,4	2,9	21,4
No diabetis	81,7	7,3	2,3	8,7

2009 (%)	Natiu	Protèsic	No tunelitzat	Tunelitzat
Diabetes	75	12	0	13
No diabetis	76,1	6,1	0,9	16,9

Accès vascular per franges d'edat en %

2008	< 50 a	51- 70 a	> 70 a
% del total	19	32,2	48,8
Pacients n°	55	93	141
Favi	92,7	73,1	74,5
Pròtesi	0	8,6	11,3
FAVi + Pròtesi	92,7	81,7	85,8
Cat. tunelitzat	3,6	14	13,5
Cat. temporal	3,6	4,3	0,7

2009	< 50 a	51- 70 a	> 70 a
% del total	18	30,8	51,1
Pacients n°	55	94	156
Favi	83,6	80,9	69,9
Pròtesi	3,7	6,3	10,2
FAVi + Pròtesi	87,3	87,2	80,1
Cat. tunelitzat	12,7	12,8	18,6
Cat. temporal	0	0	1,3

Obesitat i accés vascular

	Mtja IMC
FAVi	24,97
Pròtesi	25,61
Cat. No tun	23,17
Cat. Tun	23,55

IMC	FAVi	Pròtesi	FAVi + protesi	Cat. no tunel.	Cat Tunel.	Total
Fins a 30	75,6	8,1	83,7	0,7	15,6	88,5
> 30	77,1	5,7	82,8	0	17,1	11,5

Situació dels catèters i lateralitat

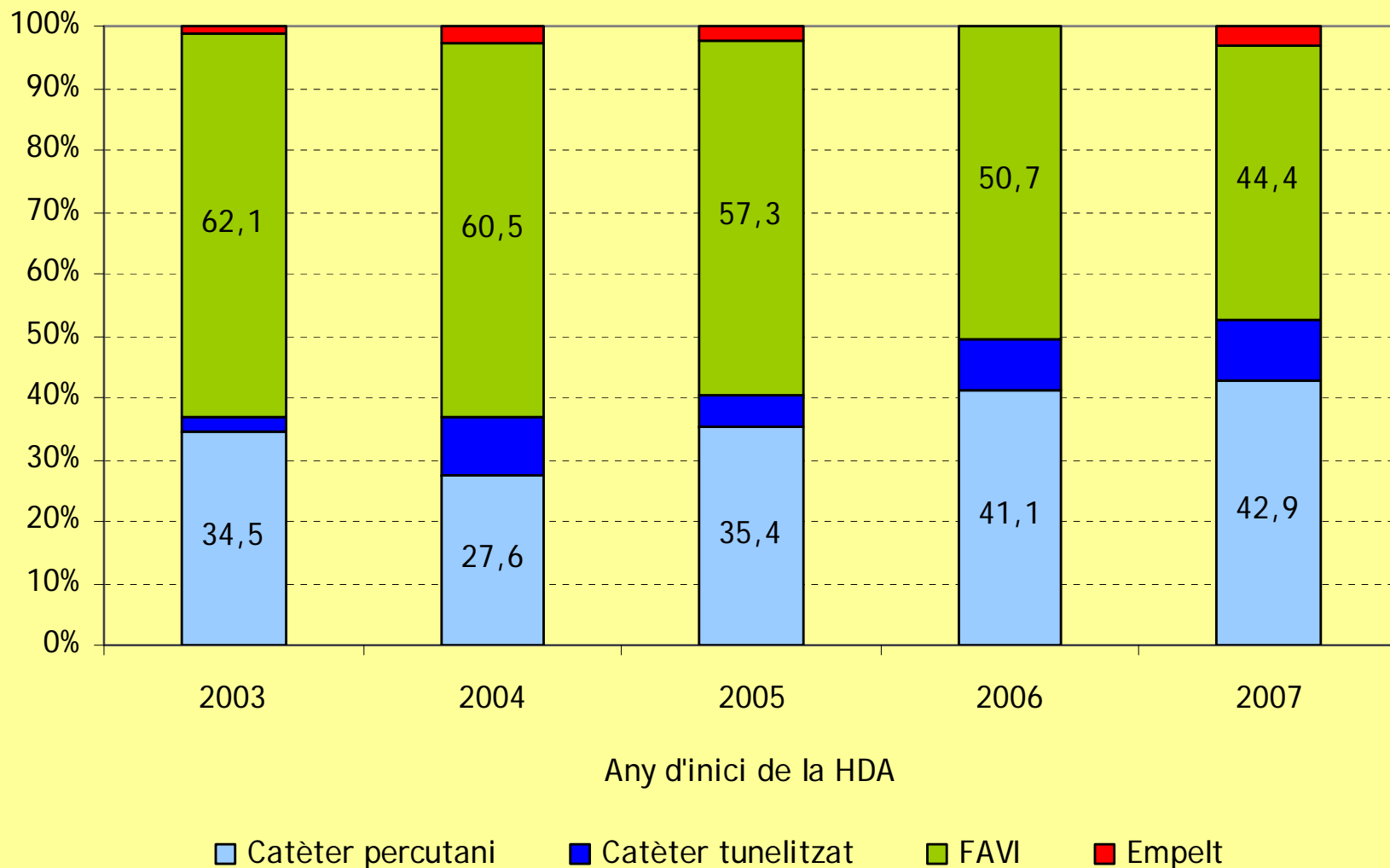
n	Tunelitzat	No tunelitzat
Jugular	40	2
Subclàvia	2	
Femoral	2	

4 no comunicats

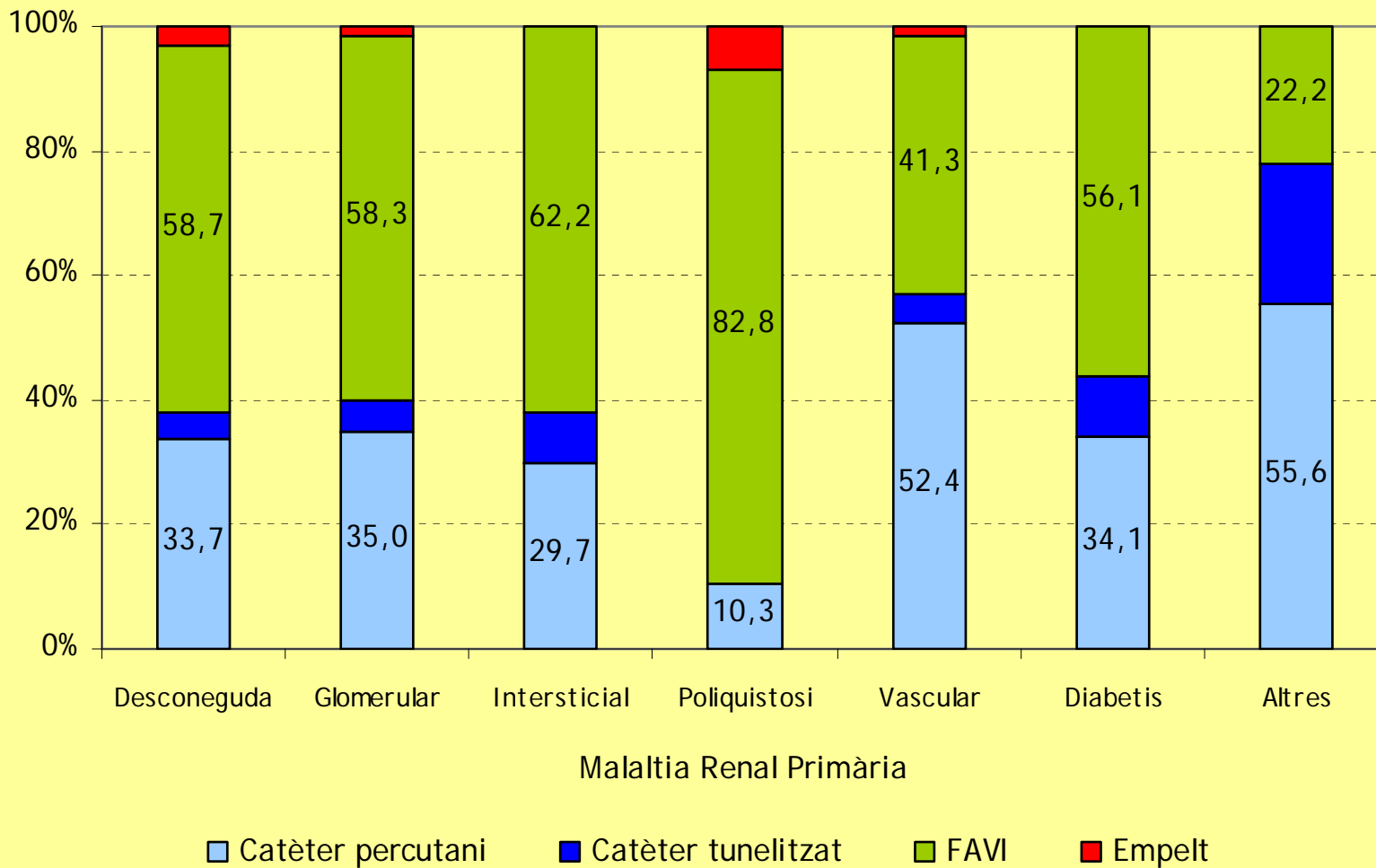
n	Dret	Esquerre
Natiu	60	171
Protèsic	12	12
Cat. No tunelitzat	2	0
Cat. Tunelitzat	39	8

1 no comunicat

Accés vascular inicial en pacients nous en hemodiàlisi i residents a la província de Girona, segons any d'inici del tractament. Període 2003-2007.

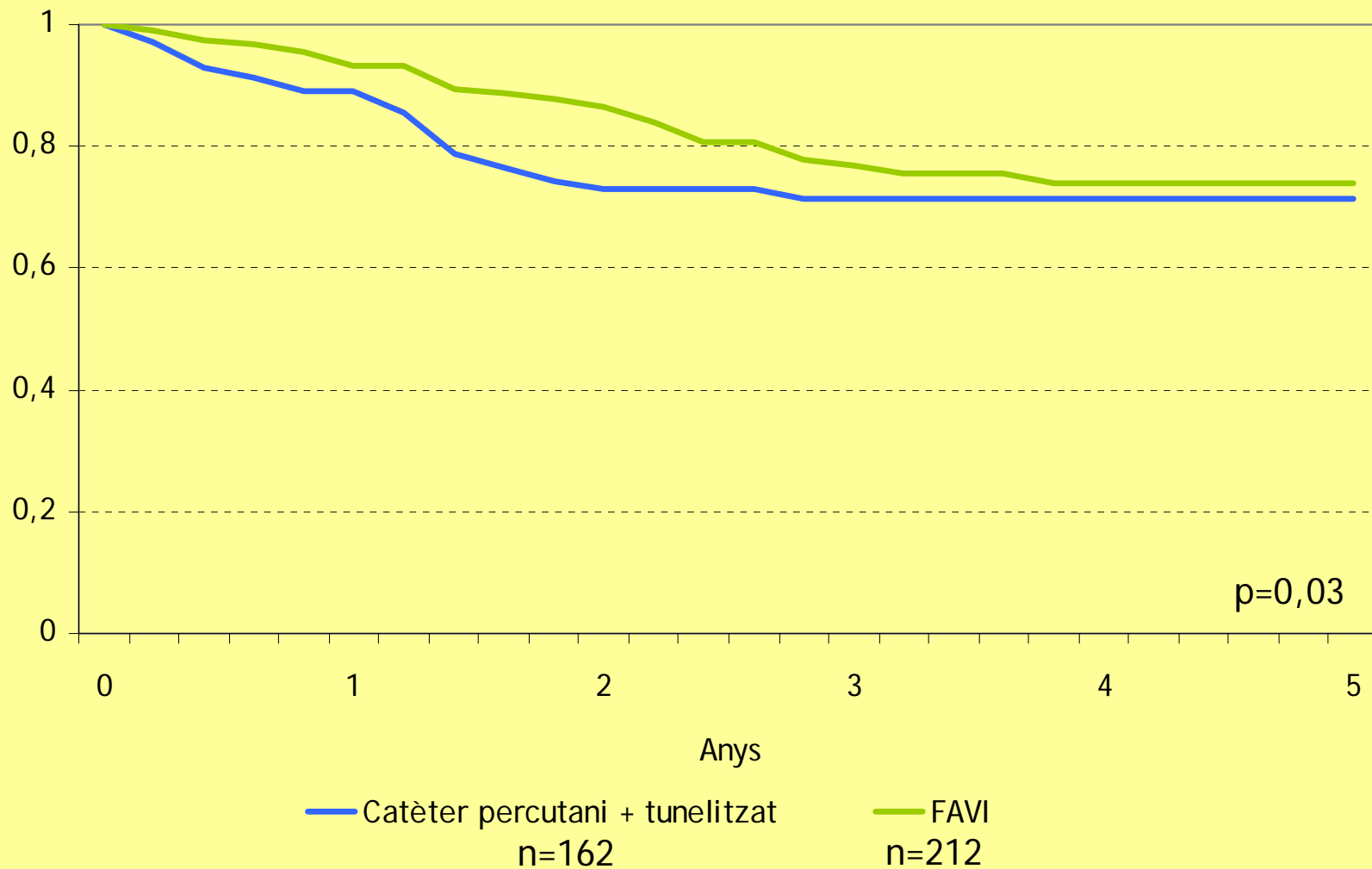
Accés vascular inicial en pacients nous en hemodiàlisi i residents a la província de Girona, segons malaltia renal primària. Període 2003-2007.

Accès vascular segons temps en hemodiàlisi
Percentatge per grup

	Temps en Hemodiàlisi		
	< 3 mesos	3 a 6 mesos	> 6 mesos
FAVi	39,1	61,1	79,9
Pròtesi	0	5,6	8,7
Cat. No tun.	4,3	0	0,4
Cat. Tun.	56,5	33,3	11
Nº pacients	23	18	269

Supervivència dels pacients que inicien hemodiàlisi residents a la província de Girona segons AV inicial. Període 2003-2007.

Durada sessió i accès vascular

%	Total	Favi	Protèsic	Cat. no tun.	Cat. Tun.
< 210'	2	66,7	0	0	33,3
210-240	88,5	74,4	8,9	0,7	15,9
> 240	9,5	89,7	0	0	10,3

Cost segons tipus d'accès

CATETER	
2 talles verdes	1,44
4 xeringues de 10cc	0,16
1 xeringa de 20 cc	0,068
4 paquets de gasses	0,92
6 serums de 10cc	1,02
1/2 hibiscrup	0,1
2 taps	0,06
1 bossa cateter	1,8
1 steri-streep	0,19
1 vial heparina 5%	0,69
1 agulla per carregar	0,216
1 apòsit vies	0,36
2 xeringues de 2 cc	0,04
2 xeringues de 5cc	0,06
mefix	0,135
temps infermeria 40'	11
	17,859€

FAVI	
1 talla verda	0,72
1 xeringa 20cc	0,068
2 agulles FAVI	0,72
1 serum 10cc	0,17
esparadrap	0,024
2 tiretes	0,017
alcohol	0,024
temps infermeria 25'	6,875
	8,618€

Sobrecost connexió/desconnexió catèter: 9,241 €x sessió

50 pacients amb catèter que representen un 16,4 % dels 305 pacients en HD

Si cada HD hi ha un sobrecost de 9,241 €x sessió en la connexió i desconnexió

Si cada pacient fa 152 HD a l'any de mitjana

El sobrecost de la connexió/desconnexió dels catèters representa 1404,632 €/pacient/any

Els 50 pacients amb catèter representarien un sobrecost respecte a l'accès natiu o protèsic de 70.231,6 €/any/regió , sense tenir en compte despeses d'implantació , el cost del catèter , la Urokinasa .....

Les guies accepten fins a un 12 % de pacients amb catèter , per la qual cosa segons els estàndarts tindriem que haver-hi 14 pacients menys amb catèter

Aquests 14 pacients en "excès" , representen nomès de despeses de connexió i desconnexió a l'any un sobrecost de 19.404 €/any/regió , també sense tenir en compte despeses d'implantació , el cost del catèter , la Urokinasa .....

Lloc realització accés vascular per Centre

%	Propi Centre	Altres Centres de la Regió	Fòra Regió
Centre 1	85,5	6,7	7,9
Centre 2	89,1	4,3	6,5
Centre 3	65,3	4,1	30,6
Centre 4	36,8	55,3	7,9
Total	76,5	12,1	11,4

Accès fet fora del propi Centre , per tipus d'accès

n	FAVi		Protesi		Cat Tun		Cat no Tun	
	Regió	Fòra	Regió	Fòra	Regió	Fòra	Regió	Fòra
Centre 1	2	6	0	1	9	6	0	0
Centre 2	2	1	0	0	0	2	0	0
Centre 3	2	6	0	0	0	9	0	0
Centre 4	20	3	1	0	0	0	0	0
Total	26	16	1	1	9	17	0	0

Disponibilitat de cirurgia vascular

**Per tota la regió es disposa de 2 quiròfans per setmana , 1 a Centre 1
i 1 alternant Centre 2 / Centre 3**

Activitat accessos vasculars realitzats , per Centre any 2008

	FAVi+Protesi	Cat. tunelitzat	Cat. No tunelitzat
Centre 1	114	16	6
Centre 2	45 (41+4)	9	25
Centre 3	19 (18+1)	5	6
Centre 4			
Total	178	30	37

Es realitzen doncs 1,85 accessos per sessió quirúrgica disponible

Accès vascular: proves complementàries per Centre

	No	Flebo	Eco	Angio-RNM	Transonic	Alguna prova
Centre 1	36	32	2	1	87	77,2 %
Centre 2	30	4	12	0	0	34,8
Centre 3	37	14	2	0	0	30,2 %
Centre 4	35	3	0	0	0	7,9 %
	46,8 %	18 %	5,4 %	0,3 %	29,5 %	

Accès vascular % estenosis per Centre

	%
Centre 1	23
Centre 2	4,3
Centre 3	17
Centre 4	2,6

Temps implant accès vascular

	Mitja mesos
FAVi	81,91
Pròtesi	33,56
Cat. No tun	2
Cat. Tun	28,95

Quin és el motiu de dialitzar-se mitjançant un catèter tunelitzat

Motiu utilització de catèter tunelitzat:

Pendent realització accés definitiu: 15,5 %

Pendent de maduració: 17,78 %

Manca de possibilitat de fer un accés natiu/protèsic: 55,5%

Decissió del pacient: 11,1 %

Mitja de eKt/v segons accés

	Pacients	eKt/v mig
FAVi	230	1,7475
Pròtesi	24	1,7972
Cat. no tun	2	1,7236
Ct. tun	48	1,7160
Total	304	1,7463

Indicadors Pla de Qualitat Regió Sanitària de Girona

<i>Adequació de la hemodiàlisi</i>		<i>Taxa08</i>	<i>Taxa09</i>	<i>Índex</i>
10	<i>% de pacients prevalents amb eKt/v > 1,1 i més de 3 mesos en HD</i>	88,4 %	98 %	> 88 %
11	<i>% de Pacients amb pes < 50 Kg i eKt/v > 1,3 (spKt/v 1,5)</i>	88.4%	100%	> 88 %
12	<i>% de pacients diabètics amb eKt/v > 1,3</i>	57,1 %	89,2%	> 88%
13	<i>% de pacients dones amb eKt/v > 1,4</i>	76,9%	94,9%	> 88 %
14	<i>% de pacients amb PRU > 70</i>	80,27%	85,85 %	> 80 %
15	<i>Hores HD > 10 x setmana</i>	73%	98%	100 %
<i>Accessos vasculars</i>				
16	<i>Percentage de pacients incidents amb FAVi o pròtesi 07/08</i>	50,7%	44,4%	> 75 %*
17	<i>Percentatge de pacients prevalents amb FAVi o pròtesi</i>	85,8 %	83,6%	> 80 %*/**
18	<i>Percentatge de pacients prevalents amb pròtesi</i>	8,3 %	7,9%	< 10 %
19	<i>Percentatge de pacients prevalents amb catèter tunelitzat</i>	11,8 %	15,7%	< 12%*
20	<i>Percentatge de pacients prevalents amb catèter temporal</i>	2,4 %	0,7%	< 10 %**

*Guia SEN de Centres de hemodiàlisi indicadors de qualitat
*Pla estratègic d'ordenació de l'atenció al Pacient nefrològic

Accessos vasculars

Conclusions

- El percentatge de pacients prevalents portadors d'accès vascular per catèter tunelitzat (15,7 %) , es troba per sobre de les recomanacions de les Guies Clínicas (< 12 %).
- La utilització de catèters tunelitzats ha augmentat respecte a l'any 2008 , del 11,8% al 15,7 % dels pacients prevalents , amb una disminució de la utilització dels catèters no tunelitzats que ha pasat del 2,4 al 0,7 %
- El percentatge de pacients que inicien HD per catèter s'ha anat incrementant , en l'actualitat el 60,8 % dels pacients que fa menys de 3 mesos que estan en HD es dialitzen per catèter
- Els Centres que fan servir més proves complementàries per valorar els accessos vasculars detecten més estenosis de la FAVi i tenen més percentage d'accessos natiu + protèsics
- La obesitat mòrbida no implica un major percentatge de pacients portadors de catèter
- L'increment en 6 punts dels pacients diabètics no tèn cap repercussió el l'increment de pacients portadors de catèter
- El sobrecost de connexió/desconnexió dels pacients amb catèter sense comptabilitzar el cost directe del catèter , de la seva col.locació , la Urokinasa .... És d'uns 70.231 €/any , si el % de pacients portador de catèter disminuís a les xifres que marquen les guies , l'estalvi seria superior als 19.204 € a l'any

Accessos vasculars

Conclusions

- Els pacients portadors de catèter , no fan més hores d'hemodiàlisi ni tenen pitjor Kt/v
- Els pacients que inicien HD per catèter tenen una mortalitat més elevada tant a curt com a llarg plaç respecte als que ho fan per una FAVi
- Solament 1 de cada 3 pacients portador de catèter permanent estan pendent de realització o maduració de FAVi i 1 de cada 10 , porta catèter per decissió pròpia
- El percentatge de pacients prevalents que es dialitzen mitjançant catèter passa del 60,8 % en els pacients que porten menys de 3 mesos en HD , al 11,4 % , en els pacients que porten més de 6 mesos , situant-se doncs el problema en els pacients incidents , amb una bona resolució posterior
- La capacitat de realitzar accessos vasculars protèsics o nadius seria la adequada
- Cal actuar doncs de manera prioritària en disminuir el número de pacients incidents que utilitzen el catèter com accés vasculars , amb la finalitat d'assolir una millor eficiència i una menor mortalitat , centrant la propera revisió en aquests pacients.